

YAŞAYARAK ÖĞRENIYORLAR

Aydınlık Gazetesi, 11 Ağustos 2018

Yıldırım Koç

Aydınlık'ın 3 Ağustos 2018 günlü sayısında "Alacakları Ödemedi, İşçiyi Ortada Bıraktı" başlıklı bir haber yer aldı. Tekirdağ'ın Ergene ilçesinde faaliyet gösteren Mazlum Ambalaj Fabrikası 10 ay önce fabrikayı kapatmış ve işçi alacaklarını ödememiş. Ayrıca iflas talebinde bulunmadığı için de farklı sorunlar ortaya çıkmış.

Bu tür sorunlar ne yazık ki artacak. Ekonomik kriz derinleştikçe, işverenlerin işçi çıkartma, işyerini kapatma, işçi ücret ve diğer alacaklarını ödememe gibi uygulamaları yaygınlaşacak.

Ancak benim bu kez dikkat çekmek istediğim nokta farklı.

İnsanımız Allah'tan başka görmediği hiçbir şeye inanmaz. Siz ona yaklaşan olumsuzluklardan söz ettiğinizde size kızar bile. Sizin, işlerin kötü gitmesini istediğinizi düşünür. Felaket tellallığı yaptığınıza inanır. Gönülünden geçen, doğal olarak, işlerin iyi gitmesidir. Siz, "işler kötü gidiyor, daha da kötü olacak, tedbir al!" dediğinizde, size neredeyse düşman olur. Ama siz, öngörüleriniz gerçekleştiğinde bu gelişmeden zarar görene gidip bir şey de söyleyemezsiniz. Zaten sıkıntısı ve acısı vardır. Bir de siz yüklenmezsiniz. Ancak bu tür olaylardan, işçilerin davranışlarına ilişkin bazı sonuçlar çıkarmak da gerekli.

HAKLARINA SAHİP ÇIKMAYANLAR

Aydınlık'ın haberine göre, Mazlum Ambalaj'da çalışan işçilerden biri şöyle diyor: "Ben 10 yıl, eşim 8 yıl çalıştı. 100'e yakın arkadaşımız ile birlikte haklarımızı alamadık. İş kazası geçiren arkadaşlarımız oldu. Şikayetçi olmadık. 'Pazar günü gelin,' dediler, geldik, çalıştık. '12 saat çalışın' dediler, gece demedik, gündüz demedik, geldik çalıştık. Evlendik, borçlarımız var. 'Tazminatları alsak borçlardan kurtulacaktık,' diye düşündük; hayallerimizi suya düşürdüler."

Bir kadın işçi de, haklı olarak şöyle yakınıyor: "Ben hamilelik sürecinde son 15 güne kadar işi hiç bırakmadım. Çocuğum dünyaya geldi, evde bırakarak işe geldim. Bu muydu karşılığı?"

Diğer bir işçi de şöyle diyor: "Yıllarca emek verdim, karşılığı bu olmamalıydı. 15 yıldır Mazlum Ambalaj'da çalışıyorum. Son beş yıl senelik iznimi bile kullanmadım. Kıdem tazminatım ödenmedi. Senelik izin ücretlerim ödenmedi. Cumhurbaşkanlığına bile yazdım, şikayet ettim, çözüm sunan yok."

SORUNLAR KARŞISINDA İKİ YOL

Bunlar tabii çok üzücü ifadeler. İnsanlar çalışmışlar; ancak ortada bırakılmışlar. Umarım sorun en kısa sürede çözüme kavuşturulur ve işçiler işyerinden alacaklarına kavuşurlar.

Ancak bu ifadelerden öğreneceğimiz bazı noktalar var.

Sıradan bir işçi, doğal olarak, işini kaybetmek istemez. Bunun iki yolu var.

Birinci yol, işçiler arasında işverene karşı birlik ve beraberliğin sağlanması, işçilerin bir sendikada örgütlenmesi, çevre işyerlerindeki işçilerle dayanışma içine girmesidir. Bu yolun tabii ki bazı riskleri vardır. Sendikada örgütlendikleri için işten atılan işçilere ilişkin haberler işçiler arasında hızla yayılır. Ancak sağlıklı olan yol, budur.

İkinci yol, işçinin durumunu sağlama alma çabası içinde işverene yaranmaya çalışmasıdır. İşçi, çalışma arkadaşlarını dikkate almaz, onların sorunlarıyla ilgilenmez. Çevredeki işyerlerinde bir eylem olduğunda, bu mücadeleyi görmezden gelir. İki kilo çay alıp direnişteki işçileri ziyaret etmez. İşyerinde iş kazası olur, olayı örter. İş kazasına uğrayan bir biçimde ikna edilerek konunun SGK'ya bildirilmesi ve işveren aleyhine dava açılması önlenir. İşçi, iznini kullanmaz. Sonra da umudunu Cumhurbaşkanlığı'na bağlar.

Risksiz gözükken ikinci yolu seçenleri daha büyük sıkıntıların beklediği bir süreçteyiz. En iyi öğretmen, hayatın kendisidir.